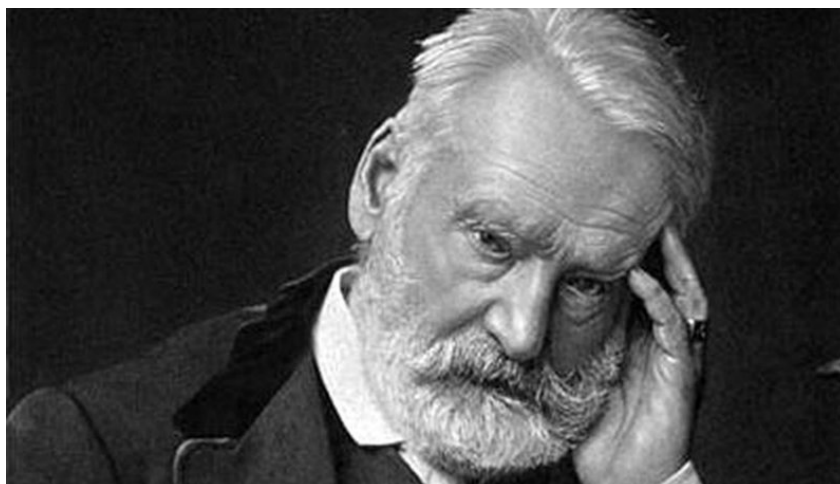

El progrés és un vaixell de vapor

1984 treu per primer cop en català 'Els treballadors de la mar', una obra poc coneguda de Victor Hugo

Victor Hugo va ser un escriptor compromès políticament amb la República i el seu funeral va ser realment multitudinari Foto: ARXIU.

VALÈRIA GAILLARD - BARCELONA

-La traductora, Anna-Maria Corredor, destaca la força dels personatges i la intriga

-En aquesta novel·la, el protagonista, Gilliatt, lluita contra un pop gegantí

Més enllà d'*Els miserables* i *Nostra senyora de París*, Victor Hugo (1802-1885) és autor d'una quantitat ingent d'obres, tant de narrativa com de teatre i poesia, que han quedat eclipsades per aquests grans títols de la literatura universal. Ara arriba, per primer cop en català, *Els treballadors de la mar* de la mà d'Edicions de 1984 i traduïda amb mestria per Anna-Maria Corredor. La novel·la, publicada el 1866 simultàniament a París i a Brussel·les, té un origen força excepcional, ja que Hugo la va escriure des de l'exili a les illes anglonormandes. Recordem que, arran del cop d'estat de Lluís Napoleó Bonaparte (el 2 de desembre del 1851), el novel·lista va haver de marxar de França i es va instal·lar, primer, a Brussel·les i, després de passar per Jersey, va establir-se finalment a Guernesey. No va tornar a França fins al 1870, convertit, això sí, en un símbol de la resistència republicana i en un dels autors més respectats pel poble de França. Els seus funerals, multitudinaris com mai s'havia vist abans, van marcar un abans i un després en la història dels intel·lectuals a França. Un equivalent a Catalunya en fama i admiració populars seria un Mossèn Cinto Verdaguer.

“Victor Hugo era un escriptor compromès que va ser diputat i els seus discursos tenien molt de ressò. Quan va tornar a França després de l'exili, va ser reconegut com un gran defensor de la República, gairebé un heroi. *Els treballadors de la mar* s'ha d'entendre en aquest context històric i, per exemple, el vaixell de vapor que hi apareix, la *Durande* –avarat precisament un 14 de juliol i que naufraga per culpa d'un capità traïdor– simbolitza el progrés que ell tant defensava”, comenta Corredor. La traductora adverteix que no es tracta de cap retrat social de la classe treballadora, tot i que, evidentment, hi apareixen mariners, contrabandistes, duaners, etc., sinó d'una novel·la d'intriga amb un ritme trepidant i addictiu. “La primera part, en què descriu l'arxipèlag, és més avorrida, però quan comença l'acció no pots parar de llegir i és interessant sobretot com està travada la intriga, amb personatges potents, com ara el malvat Cluvin, i escenes d'una gran intensitat, com ara la lluita del protagonista, en Gilliatt, contra el pop gegantí.”

Una de les principals dificultats d'aquesta complexa traducció és el lèxic marítim marí antic. En aquest sentit, Corredor explica que la feina ha estat tan àrdua que, per moments, es va plantejar llançar la tovallola. “Em podia passar tota una tarda per resoldre dues paraules, però la veritat és que he après molt.” A més, la traductora tenia l'ajut d'uns amics normands, però que sovint desconeixien les “expressions rebuscades” d'Hugo.

Per acabar, assenyala la volada poètica d'*Els treballadors*: “Hugo era un gran poeta, i això es nota en les seves descripcions del paisatge, així com el passatge del suïcidi final.” Actualment Corredor està treballant en la traducció de *La bruixa* de Michelet, també per a 1984, un assaig publicat el 1862 i que presenta una imatge romàntica de les bruixes.